UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

НОТАТКИ НА ТЕМУ ДНЯ.

ВОЄВОДА ЮЗЕФСЬКИЙ І ПІЛСУДЧИК ГОЛУВКО МОЛЯТЬСЯ БОГУ ЗА ДУШУ ПЕТЛЮРИ.

Офіціяльний орган уряду Пілсудського "Газета Польська" з 9 червня повідомляє, що 8 червня в Рівному на Волині відбулися жалобні збори на пошану отамана Петлюри. **У президії були волинський воєвода Юзефський, віце-голова урядового бльоку Голувко, депутат урядового бльоку Перкович, куратор округи й інші особи з польської урядової шляхти.**

Увечері на зборах в українському клюбі "Рідна Хата" петлюрівець — посол Скрипник **вручив воводі Юзефському й Голувкові дипльоми почесних членів клюбу.**

Воєвода Юзефський виступив з промовою про органічний зв'язок польського й українського духу. Голувко накреслив ту лінію, що нею підуть найближчі й дальші події політичного життя і відзначив, що перед лицем величезних завдань, покладених на поляків і українців, та також у зв'язку з їхніми обопільними основними інтересами, зменшуться до нулі так звана українська проблєма, що її висувають і перебільшують обидві сторони.

Так польська шляхта, представники її фашистського уряду величають "українського національного героя", як це Петлюру називає "Укр. Голос". Величають його за те, що тільки завдяки його продажній політиці Польща знущається нині над 8-мільйонами українського народу.

Останні вісти з Галичини доносять, що тернопільське й станиславівське воєвідства касуються й будуть прилучені до львівського. Польська шляхта перевела минулої осени "пацифікацію", а зараз переводить централізацію Галичини, щоб цупкіше тримати її в руках.

Хомишин, Шептицький і ундо-радикали її в цему допоможуть.

ЯК СТОЯТЬ СПРАВИ ТАМ, ДЕ НЕ ВПУСТИЛИ СЕЛЯН НА З'ЇЗД.

4 червня у Львові відбувався з'їзд "Просвіти". Студентська озброєна боївка та польська поліція не впустили на него селянських делєгатів від сільських читалень "Просвіти" з 19-ти повітів. Поки попи та ундівці в салі радили, поліцаї й студенти киями відганяли селян від дверей.

Над чим же радили тоді пани й попи? Радили вони над тим, що треба оподаткувати селянські читальні, щоб сплатити довги "Просвіти", яких наробили Галущинські, Децикевичі і Ко. А довгів тих є немало. Ще з кінцем 1930 року, каже орган Хомишиного й Назарука, "Нова Зоря", "Просвіта" мала 586,000 злотих довгу, а в активах є до того сумнівна позиція у висоті 300,000 злотих, як вартість запасу книжок. Між довгами **рахунок самого Оренштайна виносить 40 тисяч американських доларів, позичених на 12-ий процент.**

Львівська "Рада" до цего ще додає, що у гіпотечному виказі львівського суду ч. 156 фігурують довги, записані на камяницю "Просвіти" **на суму 500,000 злотих.** А самий той великий будинок, у Львові дає заледво 2,000 злотих доходу на рік. Не тому, що більше не може, а тому, що "свояки" так господарять. Наприклад, "Діло", що занимає цілий перший поверх, де міститься його друкарня й ряд редакційних кімнат, платить "Просвіті" лише 800 злотих на рік. "Рада" додає, що довгами **рахунок самого Оренштайна виносить 40 тисяч американських доларів, складане цілим народом поверх півстоліття".**

Що врадили верховоди на своїх зборах, невідомо, бо к селян вони не допустили.

ДАР ЕПИСКОПА ХОМИШИНА ПОЛЬСЬКОМУ "СОКОЛУ".

Епископ Хомишин свою угодову політику підтверджує ділом. Ось недавно він **подарував пять моргів доброго поля для польського "Сокола" на "пшиспособенє войскове" в Богородчанах.**

Одночасно попівська зграя зараз провадить кампанію за збіркою жертв на викуплення Білої гори у Підлисю, на якій стоїть памятник М. Шашкевича. Коли золочівське попівство ім Шашкевича звернулося до селянської спілки в Богородчанах, щоб вона щось жертвувала на викуп Білої гори, то селяни відписали тому товариству, щоб воно звернулося до епископа Хомишина, зазначаючи, що коли він може свої землі роздавати польським соколам, то нехай він викупить Білу гору.

Селяни починають вже говорити до панів та попів такою мовою, яка їм належиться.

"ОЙ ГОРЕ НАМ, ГОРЕ НАМ!"

Такою мовою говорить вже чура епископа Хомишина, редактор "Нової Зорі" Осип Назарук, знаний нам міністер-скопка. І то вже не з приводу успішного будування радянської пятилітки, але — ой горе нам, горе нам — з приводу того, що в Еспанії сотки церков, манастирів та закладів пішли з димом, що в Італії, батьківщині католицизму, фашисти порозбивали католицькі інституції, подоптали портрет папи й т. ін

Сумно плаче "Нова Зоря":

"Революція в такій католицькій, країні, як Еспанія, мусить в найвищій мірі інтересувати католиків на цілім світі. Та революція в Еспанії тим важніша, бо свого часу Ленін предсказав, що після Росії буде найскорше радянська республіка в Еспанії!"

А найгірше є те, що коли більшовики щодо цего мають свою опінію, то **"католики на всім світі не мають про ту справу одностайної опінії".** Тому то "ой горе нам, горе нам!"

Чому ж католики по цілому світі не мають "одностайної опіні? Тому, що їм бракує інтеліґенції, самосвідомости, запалу, що при вирішуванні міжнародніх справ християнство майже зовсім виеліміноване, що проти католицтва став лібералізм, соціялізм, масонство, що вони гострять сокиру для ката (для Кремля) — одним словом — "ой горе нам, горе нам".

Друга причина, що коли вже й самі капіталісти не вірять у вічність своєї системи, то **"католицькі моралісти стараються... охороняти несправедливий розділ дібр, повний поганської жорстокости і лихварського духа".**

Отже признаються єзуїти, що вони охороняють лад грабунку й насильства, охороняють ту систему, в яку навіть самі капіталісти вже не вірять. Признаються темнителі, що вони заходять в темний кут, де їх починають бити й революціонери а Еспанії й фашисти в Італії, не говорячи вже про комуністів в СРСР і по цілому світі. І не бачучи виходу, репетують "ой горе нам, горе нам".

НЕ НАКИДАЙТЕСЯ НА ТИХ РОБІТНИКІВ, ЯКІ НЕ ГОДЯТЬСЯ З ВАМИ

Багато партійних членів є нетерпеливі — нетерпеливі не тільки з босами (що також **не завжди** є добре, бо це часами приводить до **передвчасного неорганізованого** виступу), але також нетерпеливі з робітниками. Такі члени думають, що коли робітники негайно не погоджуються з комуністичними ідеями, то вони дурні, а тому некорисні для руху, або реакційні, а тому тимбільше некорисні. Це в самій основі є мильне. Більшість партійних членів повинні подумати про те, які вони ідеї мали кілька років тому назад. Вони тоді не мали революційних ідей, бо революціонери не родяться, але розвиваються з обставин. Роки назад більшість партійних членів були пересічними робітниками, з ідеями пересічного робітника, що їм напихали в голови капіталістичні агенти, їхня преса, церква, школи, шови і т. ін. Вони не починали зразу думати (є винятки) термінами робітничої кляси, поки чогось не сталося в їхньому житті — відправлення з роботи, читання летючок, слухання промов і т. ін. Зрозумівши, що нові ідеї вияснюють їм такі речі, яких вони передтим не розуміли, їхня думка просвітліла.

Багато безробітних, які нині не бояться, що їх називають червоними, дали б тому в обличчя, хто назвав би їх так кілька літ тому назад. Але криза заставила робітників до думання. Нісенітниці та брехні капіталістичної кляси — які нічого не вияснюють і не наповняють жолудка робітника та його родини — починають тратити свій вплив і робітники починають розуміти значіння клясової боротьби й клясової солідарности. Вони з досвіду дізналися, чого домагається й за що бореться комуністична партія; вони бачуть, що капіталісти й їхні агенти атакують той рух, який йде під проводом комуністичної партії. Вони бачуть, що комуністична партія бореться за інтереси роб. кляси, а тому, коли це є якраз те, чого капіталісти не хочуть, то робітники, які терплять, стають на боці комуністичної партії.

Але більшість робітників ще тільки починає самостійно думати. Вони ще далі в тумані. Вони не позбулися ще своїх старих ідей, багато мильних понять заплутують їх. Вони не можуть зрозуміти, а тому не можуть ще й приняти наших ідей. З другого боку — багато наших товаришів є дуже слабими у вияснюванні комуністичної лінії. Вони не знають правильного підходу до робітника. Вони не знають, як роззброювати робітників з їхніх капіталістичних упереджень, розвіювати їхні сумніви. Неосвідомлений робітник далі таки голосить ідеї, що підтримують капіталістичну систему, бо він не може за одним махом позбутися впливу цілих генерацій. Він далі має у своїх артеріях патріотизм, він ще вірить в капіталістичну систему, він далі жиє під впливом брехонь капіталістичної преси. Коли ми до него говоримо, він будучи під впливом отруї капіталістичної преси й церкви, має свої старі підходи, які не так то легко зломити.

Член партії є дисциплінований робітник. Його дисциплінує не тільки партія, але він дисциплінує й сам себе. У своїй роботі він повинен поводитися так, щоб його робота приносила найкращу користь партії у всіх його звязках з робітниками. Він повинен переконувати робітників і словами й ділами в правильности партійної позиції. Він повинен знати, як підходити до робітника й як його переконувати. Він повинен зрозуміти, що слабий ток електрики (його пропаганда) не потягне потягу (робітника). Потрібна певна скількість сили, щоб рушити потяг. Злість, що слаба електрична струя не тягне потягу, справі не допоможе. Тільки тоді потяг піде, коли ви додасьте більше електричного току (додасьте більше аргументів словами й ділами) і чим більше ви додасьте, тим скорше йтиме потяг.

Це саме відноситься й до партії. Тому партійний член повинен бути терпеливий з робітниками, вияснювати їм, розвіювати їхні сумніви, а понад все — показувати їм ділами й прикладами, чим є комуніст.

Але багато партійних членів не мають цієї терпеливости — **революційної терпеливости** — коли робітник не погоджується, партійний член накидається на него, а тимсамим відпихає його. Це є дуже зле, це не тільки перешкаджає рекрутуванню робітників до партії, але зменшує користь такого члена для самої партії. Накид на робітника не помагає, хоч він може й до певної міри вдоволяє того партійного члена.

Терпеливість, як найбільша терпеливість, рішучість, але холоднокровність — завоюють робітників до партії — а накиди тільки їх відштовхують.

Не накидайтеся на тих робітників, які з вами не погоджуються.

І. Амтер,
Злучені Держави.

ЗА ЗИСКИ КАПІТАЛІСТІВ.

В Колярі, південній Індії, катастрофа в копальні залота вбила 47 робітників. Сумніву нема, що катастрофа сталася в наслідок жахливих умовин праці, які є головно в кольоніяльних країнах.

Спостереження канадської дійсности

В "проспективній" околиці золота.

III.

"Люди цеї частини країни не цінять свого щасливого становища, маючи працю".

"Нортерн Нюс".

Околиці золотих копалень не зачіплені ще так безробіттям, як інші галузі канадської індустрії. Це, розуміється, не значить, що нужда й голод в цій "проспективній" золотій околиці не існує. Навпаки, в індустрії, яка продукує все більші й більші зиски кожного року — "спід ап", збільшений визиск, нужда в Киркленд Лейк, Савт Поркюпайн, Кокрейн, Кобалт, Тіммінс і ін. випинаються дуже виразно.

В самому Киркленд Лейк є щонайменше 1,000 безробітних. Де б ви не пішли, ви побачите їх, що сплять на камінних довкола міста, шукаючи поживи в місцях викидів, як голодні собаки. Батьки міста постійно повторяють, що "ці люди сюди не належать". Кожна невелика прибудова, що відбувається подекуди в золотих копальнях, притягає сотки безробітних. Управа Теміскемінг енд Нортерн Онтеріо Рейлвей проголосила війну всім безробітним, що хотіли б проїхати тягаровим потягом. Минулого вівтірка стріляли в групу безробітних, які не спішили виконувати наказу поліції в Кокрейн. Шеф паразитів цего бренчу "нашої" Національної залізниці заявив, що

"Ми арештували 487 робітників в Норт Бей, вони заплатили штраф, або відсиділи по 7 днів. Це вказує на усилля, що ми постановили запровадити в життя, щоб не допустити їх на північ".

Добре платний менаджер "забув" повідомити публику, що багато з тих 487 було брутально побито.

В поліційному суді в Киркленд Лейк я був свідком дуже характеристичної "свободи" цієї нашої демократичної країни. Двох безробітних було приведено перед суддю за те, що вони хотіли поповнити самогубство. Обох їх поставлено під запоруки, що на майбутнє вони цего не робитимуть. Ні один із роздавачів капіталістичної справедливости не потурбувався запитати їх, коли вони останній раз їли і чи не через мужду й голод в осередку копалень, які продукують на мільйони доларів золота, вони хотіли відобрати собі життя. Робітники винесуть з цего науку й будуть боротися, а не відбирати собі життя.

В Савт Поркюпайн працює тільки одна Дом майна золота. Компанія відправлюванням з роботи старається зломити всякий опір системі "спід ап". Недавно вона відправила з роботи 11 українських робітників після одномінутного нотису. "Спід ап" в копальні дуже великий. "Блестерс" працюють по 8 годин, після них йдуть "мокерс", яким кажуть, що коли вони скінчать роботу за дві години, їм буде заплачено за цілу шифту. Але не було ще випадку, як би там вони не старалися, щоб вони закінчили за 8 годин, які повинні б визначати їхню шифту. Працюють по 9—10 й більше годин. Минулого тижня двох робітників вийшли після 8 годин, але їм сказано вернути назад до роботи, або втратять роботу. Справжня невільнича праця.

Маленьке місто Савт Поркюпайн має 200 безробітних. Робітники вибороли, що місто платило їм по 40 центів на день допомоги, або як міська рада заявила "один міл і одно кофе". Але ця "знаменита" допомога тревала лише короткий час, поки батьки міста, при допомозі місцевих фінляндських фашистів не винайшли, що один 25-центовий міл для людей, що не працюють, вистарчає. Мейор в Савт Поркюпайн є такий гладкий, що не може ходити. Безробітні переконані, що це не є в наслідок 25-центової їди на день.

В Тіммінс, місті золота, є поверх 1,000 безробітних. Місцеві політикани кажуть, що їх місто не знає депресії. В кожному разі маєтки Голинджера, до якого належить в місті кожний другий лот і склеп, якими він відбирає від майнерів ту нужденну платню, яку він платить їм за добування золота, почуває себе дуже вигідно. "Нема допомоги безробітним" — таке гасло батьків міста, а на адресу безробітних кажуть, що **"вони до нас не належуть".** Деякі безробітні починають запитувати, куди вони належуть? Бо вони це чують всюди від Галіфаксу до Венкуверу.

Газета золотих баронів "Савт Поркюпайн Адвенс" витрачує найбільше часу на атаки на червоних і домагається, щоб всі вони були депортовані, або посаджені в досмертну вязницю. Ця капіталістична шмата присвячує також багато уваги Радянському Союзові.

В редакційній статті цего тижня та газета заявляє:

"Раби довоєнної Росії маються тепер трішки краще, як вони малися попередньо, але невеликі земельні власники й торговці маються гірше, як колись, тоді як аристократи є в найтящому положенні".

Отже маєте — 120 мільйонів російських селян, мільйони робітників — це "невільники, які маються краще" навіть після цеї капіталістичної газети, а куркулі спекулянти й паразитна шляхта, яких революція вивласнила, є в тяжкому стані. Як бачимо, "Савт Поркюпайн Адвенс" не міряє величини кляси тими мільйонами, з яких вона складається, але після рангів.

"Проспективна золота околиця" — який це жарт для тисячів величезної армії безробітних, яких ви найдете всюди між Кокрейном — Киркленд Лейк і Тіммінс.

Кобалтські срібні копальні вже відчувають упадок цін на срібло на світовім ринку. Одна копальня вже цілковито замкнена, а друга напередодні замкнення. Майнері срібних копалень стали вже рибаками. Вони проводять дні на березі озера, стараються не допустити до себе й до своїх родин голоду тим, що за цілий день зловлять.

І є люди, що вдоволені із свого щасливого положення.

Сем Кар.

Тіммінс, 22 червня 1931.

"ВЛАСНИМИ СИЛАМИ"

На путу чисто національної з "садками і млинками"; "Тече річка невеличка"...

"Власні сили" УКС*) створили
На фашистську моду,
Ідуть з УНДОМ до Варшави
Робити угоду.
Гей-гей, гей-гей!
— Гей-гей, гей гей гей!
Ідуть з УНДОМ до Варшави
робити угоду.

А за УНДОМ радикали
— Тримаймоси купи!
Дасть нам дзядек Україну,
Гей-же враз до... зупи.
Гей, гей і т. д.

Напереді Децикевич
І пан Галущинський;
Посол Луцький, "дубок" Стахів,
Певний і Бачинський.
Гей, гей і т. д.

Ксьондз Шептицький і Хомишин
Хрестять на дорогу:
— Ідьте, діти, визволяти
Вкраїну, небогу.
Гей, гей, т. д.

— У нас спільні інтереси,
Віра католицька —
Як потиснем враз на Київ,
Так смерть більшовицька.
Гей, гей і т. д.

Будьте-ж, діти, отці кажуть
Льояльні й побожні,
На червоних накликайте
Всіх панів вельможних.
Гей, гей і т. д.

Русинами з Малопольскі
Себе називайте,
За Вкраїну в Pospolitej
Душу й тіло дайте.
Гей, гей і т. д.

Поїхали до Варшави
Панам кави дали.
No, cóż tam rusiński ludku?
Владзе запитали.
Гей, гей і т. д.

Галущинський жмурить очі
Мрі про гетьмана;
Луцький, Певний — про міністрів —
Стахів — отаманюм.
Гей, гей і т. д.

— Дозволь, батьку, — до Голуфка
Стрільців, отамана —
Щоб іти за Неньку й Польску
Враз на "Джінгісхана".
Гей, гей і т. д.

Вернулися патріоти
Ну ж селян дурити...
...Ех, тут бють! А там прогонять —
— Щож тепер робити?
Гей, гей... і т. д.

Мер.

*) Український Католицький Союз.

СТРАЙКОВИЙ РУХ В ПОЛЬЩІ ШИРИТЬСЯ

Варшавські газети повні повідомлень про хвилю страйків та демонстрацій робітників і безробітних, що триває далі, про дальше зменшення заробітної платні й звільнення робітників з підприємств. Не маючи замовлень і водночас маючи величезні запаси вугілля, шахтоуправи в Горішньому Шлеську оголосили про звільнення найближчими днями 3,000 гірників. Закривають ряд фабрик та заводів. За додатковими відомостями в Явожні, де поліція розстріляла демонстрантів, забито не чотирох, а сімох робітників і поранено 15. Розстріл викликав надзвичайно гостре обурення серед робітників.

По всіх копальнях Домбровського басейну відбуваються масові збори робітників, що ухвалюють вимоги оголосити загальний страйк.

У Явожні на 3,000 мітінгу робітників та їх родин представник влади заявив, що умов праці й оплати в Явожні не змінить. Страйк триває далі.

В Пражках 19 травня зібралося до 700 безробітних сільсько-господарських робітників, що вимагали дати їм роботу. Відбулися численні арешти. У районах, що межують з Німеччиною, відбулося кілька демонстрацій сільсько-господарських робітників та наймитів, у звязку із зменшеним попиту на робітну силу від Німеччини, куди щороку виїздило кілька десятків тисяч робітників із Польщі. Щось 1,000 робітників, що опинилися в безвиході, зібралися на кордоні Німеччини і влаштували бурхливу демонстрацію, яку розігнала поліція. Така сама демонстрація відбулася і в Сераді. Демонстрантів розігнала поліція.

Профспілка робітників та службовців місцевого самоврядування оголосила одноденний страйк протесту проти зменшення й без того злиденної заробітної платні на 15 відсотків. Опубліковано розяснення, що 15 відсотків зменшення заробітньої платні поширюється також і на пенсіонерів. Пенсіонери-залізничники, що одержують кілька десять злотих пенсії на місяць, надіслали протест.

Пепеесівці змушені визнати, що керівництво робітничим рухом переходить із їхніх рук до лівих революційних елементів.

Урядові газети висувають вимогу вжити "надзвичайних заходів проти найменших проявів активности компартії".

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ ПІД ҐНЄЗНОМ.

Коли безробітного Люкшета в Тішемєщнім викинено з помешкання, він разом з родиною розложився табором перед маґістратом. Двох поліціянтів намагалися усунути його, але батько зі старшим сином кинулися на них і обох ранили. Поліціянти ранили вистрілом сина. Юрби безробітних заатакували поліцію, яка стріляла, при чому кільканацять осіб ранила.

Заворушення зліквідовало завізване з Ґнезна військо.